

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

LIIKUNTATIETEELLINEN
TIEDEKUNTA

27.8.2026

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

1. Perimä, elämäntavat ja terveys -tutkimus ja pyyntö osallistua tutkimukseen

Sinua pyydetään mukaan Perimä, elämäntavat ja terveys -biopankkitutkimukseen, jossa tutkitaan elämäntapojen ja ympäristötekijöiden vaikutusta geneettisen riskin ja sairastumisen väliseen suhteeseen.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja mitä siihen osallistuminen sinun kannaltasi tarkoittaa. Tietosuojailmoituksessa kerrotaan henkilötietojesi käsittelystä.

Tutkimukseen osallistuminen edellytyksenä on kuuluminen Keski-Suomen biopankin rekisteriin ja biopankkisuostumuksen yhteydessä annettu lupa yhteydenottoon.

Tutkimukseen osallistuu noin 21 000 iältään täysi-ikäistä tutkittavaa.

Tämä on yksittäinen tutkimus, eikä sinuun oteta myöhemmin uudestaan yhteyttä tämän tutkimuksen osalta.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamasi suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana tai sen jälkeen ottamalla yhteyttä tutkimusryhmään (yhteystiedot tämän tiedotteen lopussa). Siitä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia.

Jos haluat peruuttaa antamasi suostumuksen aineiston säilyttämisestä Keski-Suomen Biopankin rekisterissä, ota yhteyttä Keski-Suomen Biopankkiin (biopankki@hyvaks.fi, p. 0142692410).

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä tietoja käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

3. Tutkimuksen kulku

Osallistut tutkimukseen sähköisesti täyttämällä kyselylomakkeen, jonka löydät kirjautumalla OmaBiopankkiin (linkki ja QR-koodi tämän tiedotteen lopussa). OmaBiopankkiin kirjautuminen tapahtuu Suomi.fi-tunnistautumisella. Jos olet saanut paperisen kutsun, voit vastata paperiseen kyselyyn ja palauttaa täytetyn lomakkeen kutsun mukana tullessa palautuskuoressa. Toivomme kuitenkin ensisijaisesti sähköiseen tutkimuskyselyyn vastaamista. Sähköisen kyselyn yhteydessä saat automaattista palautetta elämäntavoistasi suhteessa kansallisiin suosituksiin. Paperilomakkeella vastanneille ei voida tarjota palautetta elämäntavoista.

Sähköisen kyselylomakkeen alussa on linkki tutkimuksen tietosuojailmoitukseen sekä sähköinen suostumuslomake, jonka hyväksymällä pääset vastaamaan tutkimuskyselyyn. Paperisen kutsun saaneet ovat saaneet tietosuojailmoituksen paperisena. **Jos vastaat kyselyyn paperilomakkeella, täytät myös lomakkeen yhteydessä olevan suostumuslomakkeen.** Ilman allekirjoitettua suostumuslomaketta kyselyvastauksiasi ei voida käyttää tutkimuksessa.

Kyselylomakkeella kartoitetaan taustatietojasi (syntymäaika, sukupuoli, siviilisäätty, koulutus- ja tulotiedot), elämäntapojasi (liikkuminen, ravitseminen, alkoholin käyttö, tupakointi, uni), terveydentilaasi, kehoon liittyviä asenteitasi, työhösi (mm. työn luonne ja työn kuormittavuus) tai elinpiiriisi liittyviä tietoja, kokemaasi stressiä sekä lähiympäristösi liittyviä tietoja. Sähköisen kyselylomakkeen täyttäminen kestää noin 30–40 minuuttia ja se sisältää automaattisen palautteen elämäntavoista. Sähköisessä kyselyssä on mahdollisuus vastata lisäosaan, jossa kartoitetaan yksilöllisiä sukupuoleen liittyviä terveystietoja sekä tarjotaan mahdollisuus vastata kattavampaan ruokavaliokyselyyn, jonka perusteella annetaan yksityiskohtainen palaute ruokavaliosta. Voit halutessasi keskeyttää sähköisen vastaamisen ja jatkaa myöhemmin. Pääset takaisin sähköiseen kyselyyn OmaBiopankin kautta. Paperilomakkeen täyttäminen kestää noin 20–30 minuuttia, eikä se sisällä kyselyn lisäosaa tai palautetta.

Kyselylomakkeen tietoja tullaan yhdistämään Keski-Suomen biopankkirekisterissä oleviin geeni-, diagnoosi-, laboratoriotutkimus-, osoite- sekä kehon pituus- ja painotietoihin, mikäli annat siihen luvan tutkimussuostumuksessa. Kyselyvastausten ja biopankkirekisteritietojen yhdistämisen vuoksi kyselyyn kirjaututaan OmaBiopankin kautta verkkopankkitunnuksilla. Tunnistautumisessa annettu nimi ja henkilötunnus eivät tule tutkijoiden tietoon, eivätkä ole osa tutkimusaineistoa. Paperisten kutsujen mukana lähetettävä kyselylomake on puolestaan valmiiksi identifioitu pseudonymisoidulla tunnisteella, jonka avulla palautuneet vastaukset voidaan yhdistää oikeaan henkilöön. Paperinen suostumuslomake, joka sisältää allekirjoituksen, ei myöskään päädy tutkijoille.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Sähköiseen kyselyyn vastaamalla saat kyselyn yhteydessä palautetta elämäntavoistasi suhteessa kansallisiin suosituksiin.

Tutkimuksen tuottama tieto saattaa lisäksi auttaa selvittämään elämäntapojen, ympäristön ja perimän vaikutusta ihmisen yksilölliseen sairastumisriskiin ja siten auttaa yksilöllisemmän elämäntapaohjauksen kehittämisessä.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet sekä niihin varautuminen

Tutkimukseen osallistumisesta ei aiheudu sinulle riskejä, haittoja tai epämukavuuksia lukuun ottamatta mahdollisia epämiellyttäviä ajatuksia, joita jotkin tutkimuksen yhteydessä kysytyt kysymykset voivat joissain ihmisissä herättää.

6. Tutkittavien vakuutusturva

Tutkittavia ei ole vakuutettu Jyväskylän yliopiston puolesta.

7. Osallistumispalkinnot ja matkakustannusten korvaukset tutkittaville

Tutkimukseen osallistumisesta ei anneta palkintoa eikä mahdollisia matkakustannuksia korvata.

8. Tutkimuksen rahoitus

Tutkimuksessa on Jyväskylän yliopiston ulkopuolista rahoitusta.

- Tutkimusta rahoitetaan akateemisella tutkimusrahoituksella (Suomen Akatemian rahoitus ja Juho Vainion säätiön apuraha)
- Tutkimus toteutetaan yhteistyönä yrityksen tai muun yliopiston ulkopuolisen tahon kanssa (Keski-Suomen hyvinvointialue, Keski-Suomen Biopankki)

9. Sidonnaisuudet

Tutkimuksella tai tutkijoilla ei ole sellaisia sidonnaisuuksia, jotka voisivat vaikuttaa tutkimuksen riippumattomuuteen.

10. Tutkimustulokset ja niistä tiedottaminen

Tutkimuksen tuloksista laaditaan tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä ja kansainvälisiä/kansallisia konferenssiesityksiä. Lisäksi tutkimustuloksista viestitään mediassa ja niitä hyödynnetään Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan opetuksessa.

Sähköiseen kyselyyn vastaavat tutkittavat saavat palautetta omista elämäntavoistaan kyselyyn vastaamisen yhteydessä. Tutkimuksesta ei palauteta tutkittaville yksilöllisiä geenitietoja. Tutkimustulosten käsittelyyn ja luovutukseen sovelletaan biopankkilainsäädäntöä. Tutkittavalla on oikeus pyytää itseään koskevia tietoja biopankilta tietopyynnöllä.

Tulokset raportoidaan siten, että yksittäistä tutkittavaa ei ole mahdollista tunnistaa tuloksista.

11. Tutkimusaineiston käyttö tutkimuksen päätyttyä

Tutkimuksen päätyttyä tutkimusaineistoa säilytetään niin kauan kuin se on tarpeen tutkimuksen toteuttamiseksi ja tulosten varmentamiseksi. Säilyttämistarvetta arvioidaan säännöllisesti, ja aineisto tuhotaan, kun sen säilyttäminen ei ole enää perusteltua. Tämän jälkeen tutkimusaineistoa säilytetään ainoastaan Keski-Suomen Biopankissa, mikäli olet antanut siihen suostumuksesi. Biopankissa aineistoa säilytetään ja käsitellään biopankkilain ja biopankin tietosuojailmoituksen mukaisesti. Tarkemmat tiedot löytyvät tietosuojailmoituksesta.

12. Lisätietoja antaa

Tutkimukseen liittyvät kysymykset:

Tutkimuksen koordinaattorit Tiina Föhr, 0503316598, tiina.m.fohr@jyu.fi ja
Suvi Ravi, 0406707282, suvi.m.ravi@jyu.fi

Tutkimuksen johtaja Elina Sillanpää, 0401429639, elina.sillanpaa@jyu.fi

Kyselyn vastaamiseen liittyvät ongelmatilanteet ja kysymykset:

Keski-Suomen Biopankki, 0142692410 (arkisin klo 7–18), biopankki@hyvaks.fi, Hoitajantie 3, 40620
Jyväskylä

Linkki OmaBiopankkiin: <https://omabiopankki.fi>

Vaihtoehtoisesti pääset OmaBiopankkiin seuraavan QR-koodin avulla:

